

Mykhan'ko, M.
IAhilky

PG
3926
M9
1922

From the Collection
of the late

JOHN LUCZKIW

М. МИХАНЬКО.

ЯГІЛКИ

українських народних пісень
і забав на Великдень

з

розвідкою про генезу ягілок
— і їх теперішній вигляд. —

ЛЬВІВ — 1922.

ИЗДАНОМ ТОРГ.-ПРОМ. СПІЛКИ „МЕЛЬМА“
ул. Зиблікевича ч. 14.

ЗБІРКА
ІВАНА ЛУЧКОВА

М. МИХАНЬКО

ЯГІЛКИ

51 українських народних пісень
і забав на Великдень

з

розвідкою про генезу ягілок
— і їх теперішній вигляд. —

ЛЬВІВ — 1922.

НАКЛАДОМ ТОРГ.-ПРОМ. СПІЛКИ „МЕЛЬМА„
ул. Зиблікевича ч. 24.

РБ
3926
Мг
1983

Друкарня Ставропільського Інститута
під управою Ю. Сидорана.

Гене́за ягілок

Ягілки (гагілки, галагілки, гаївки, веснянки), це обрядові пісні українського народу, сягаючі своєю давниною непамятних часів. Є вони головною основою найбільшого свята воскресення весни-літа. Природа, її зміни і сили викликували в народі божеське почитання. Перемога світла над темнотою, тепла над студінню, весняного оживання над зимовим завмиранням була предметом найбільшого почитання, даліше предметом радості і втіхи. Народ тішиться побідою світла, життя і добра над тьмою, мертвотою і злом; з обсервації набрав він перековання певності і віри в це, що добро-світло му-сить побідити зло-тьму. Це довело до дуалістичного світогляду нашого народу. Народ звертався з похвальними піснями до добрих сил природи та просив, їх як добрі божища, захистити перед нещастями від злих божищ — темних сил, що наносили йому лихо, а і темні сили вимагали просьб, та люде з страхом і боязню благали їх лише рідко о змилювання, а більше заклинаванням, чаруванням старалися відвернути від себе їх

гнів. — Свята получені все з всенародними забавами-ігрищами були в честь лише добрих богів — добрих сил природи, а підчас цих свят побіди добра лише висмівано і кепковано собі над побідженим ворогом, не дбаючи про його майбутню пімсту. — Це вкорінене в народі вірування в добрі і певні переміни сил природи, в сильних добрих богів, що дають світло, тепло, дощик і оживлюють плодovиту землю, перетривало довгі віки. Християнство, що достроїлося і до поганських обрядів і до давних звичаїв, не змогло і доси виругувати зовсім цього дохристиянського вірування, цього обожання природи і народ ще доси в більшості має більше розуміння і привязання до предківських переконань як до християнських незрозумілих і неприступних критерій. Ще нині в околиці, - не лише на Поліссі, - де народ не розуміє майже зовсім християнства і не старається зрозуміти, а живе в переконаннях дохристиянських наших предків Народ сам в собі дуже консервативний і не дається легко переконувати, хиба, що сам наглядно переконається; і цьому завдячуємо, що наша народна давнина не затратилася, хочай її і чужі і свої завзято викоринювали як „бісовскія плясанія“. Але і це викоринювання причинилося багато до того, що мало давних дохристиянських в'єсень, обрядів в своїй повноті і красі перетривало до наших часів. Повного образу давних обрядів і звичаєвих ігрищ ми собі унаглядити не можемо. То, що перетривало, є лише фрагмен-

том і то понищеним, перелицьованим. — Найбільше давнини маємо ми захованої у веснянім святі, яке своєю величавістю, своїм гарним вражінням побороло противности і перетривало до наших часів, добираючи до себе і нові сучасні із свого оточення фрагменти. Цеж свято весни унагляднює розбудження життя не лише чоловіка в його відроджуючійся оточенню, але і кожної тварини, яка веселиться новим життям і співом, рухом достроюється до радості чоловіка, навіть вода якось веселіше пливе — Від свята весни рахував наш народ початок року і доси ніяк наш селянин не може собі виобразити початку року від середини зими, а числить „від сего літа“; літо і зима це головна рахуба у народі, весна і осінь (не „пізна“) входили в склад літа. То-ж початок року злучили вони з так величним святом розбудження нового життя. — Свято це розпочинано величним гимном весни — „дівочої краси“: „Вже весна воскресла!“ (ягілка ч. 1); слово „воскресла“ запозичило собі опісля християнство. Хоронено „коструба“ бога зими, зробленого зі снігу, якого тепер весна допче ногами і гріб його приплескує руками, щоби вже не встав (ягілка ч. 2). Вітають піснею зазулю, вістунку весни (ягілка ч. 7, 12), соловія-пташку (ягілка ч. 23), лискучу воду, що „по білому камені стиха йде“ (яг. ч. 7), травку-муравку (яг. ч. 11), розвивання явора зелененького (яг. ч. 12), розцвіт фіялоньків (яг. ч. 17), а навіть квочку з дитятоньками (яг. ч. 19).

Весняне свято було також важним для молодих, головню ізза свобідного запізнаванняся. Було воно в дохристиянських часах рівнож святом загальних заручин. А вже весільні церемонії відбувалися вневдовзі по святах. І теперішні весільні церемонії є обрядом шлюбу і він в давнині був вистарчаючим для важности зглядом прав пібраних. Простолудин і тепер весільні обряди більше вважає потрібними для важности шлюбу як церковні церемонії. В давнині ці всеяродні звичаєм узнані приписи і церемонії були чимсь догматичним і ненарушимим. А свято весни, яке і тепер є предметом найбільшого заінтересовання, було колись для молодіжи початком їх щасливих літ. Як це свято якби вводило усіх і усе в новорозбуждене життя, так і молодих людей лучило воно при м'якїм теплі весняного сонця в злуку до нового семейного життя. Більша часть ягілок і весняних забав уґрунтована на натяканню на сполуку люблячихся сердець (ягілки ч. 12, 15, 16, 18, 22, 27). В ягілках натякається і на давній звичай викраданя чи поривання дівчини для насильного змушення її вийти замож може проти волі села чи родичів. І це діялося може найчастіше під час свята весни (ще тепер є звичай, що хлопці засідаються в корчах коло місця, де відбуваються ягілки і страшують дівчат, будьтоби пориванням їх в далеку чужину; а може це памятка часів татарського лихоліття). Та не дармо говориться в ягілці „під село за дівкою“ шукати чи відбивати її,

а тимчасом чий там „синочок.. привів її до домоньку“ і сказав, що завтра буде „привитання“, бо прийде стара мати (ягілка ч. 29).— Не мало є в ягілках і сатир та сміховинок з чистим українським гумором.

Весняне свято і місце його ігрищ, які тривали до двох тижнів, збирало всю громаду головно молодих, але і старих, які подивлялися свою народну штуку свій театр на екрані зелені, свіжого воздуха і серед гамору і вони молоденького віднову життя. Все зло і добро, хиби і добрі прикмети населення громади було виставлене під публичну критику не їдку а жартобливую.

Не лише домашні і громадські справи входили в зміст українських весняних пісень, але і суспільні та політичні питання були тут скристалізовані в мініатюрній відбитці. Легко можна означити час повстання даної ягілки із кількох натяків чи слів, що характеризують її сучасність. Співається про купців-чужинців, „данчиків“ що пливають по дунаю (більша ріка називається в українській словесности дунаєм), (яг. ч 10). Невзгодини, сварки і проганяння одного князя иншим з замку, бере народ в свій словесний репертуар, висміваючи при тім брак патріотизму і любови до рідного у наших князів, що драчами занасащували свою долю і наносили нещастя краєви. Один князь взяв замок, та вневдовзі инший його прогнав і він опинився за городом „як пес“ (яг. ч. 8). Співається про галицького князя Романа „чужу-чужинину“, який прийшов з Волині,

не любили його бояре і народ, та про полишену ним вдову з дитятками (ягілка ч. 21). Знава ягілка „Воротар“ оспівує насильне вивезення двох дітей Романа, сиріт із замку, а головно його сина Данила „крайне дитятоцько“, що „ходить в атласі і в паняньській красі“ (ягілка ч. 9). Люде не хочуть видавати свого „дитятоцька“, бо перечувають, що зазіхання чужих на галицьку землю принесе їм війну, неспокій і знищення. — Як галицько-волинська літопись під р. 1241 увіковічила пам'ять словутного співака Митуси, що ходив від села до села і піснею та словом народови вогню і завзяття додавав, так ягілка зробила славним народного музика Жучка, який грав „золотою ручкою“; малий він був „як дитина“, люде раді були йому дуже, носили його на руках, бо кожний слухав як він грав і ще казав „грай Жучку, грай!“ (ягілка ч. 3). Тепер при ягілці о Жучкові носять хлопчика по руках і приспівують йому. — Згадується і українську західну землю люблинську, яку галицько-волинський князь Лев І. затвердив в приналежности до української держави. Лев був споріднений з польською княжою лівнією, коли домагався краківського стола по смерті Болеслава Стидливого, краківського князя; тому співається: „поїду я до Люблина, тещі шукати“ (ягілка ч. 34).

Чим ближше наших часів, тим менше сучасного сюжету. В давнині видно час більше сприяв народній словесности. Та і в новіших часах важніші події не остали

без згадки в ягілках. Всенародне повстання за Хмельницького і козацька доба згадана в ягілці ч. 4; козак їде десятками миль на своїм коникові о голоді без поживи для коня, шабелька його сестра головніша для него. Приїздили козаки під той час і до Галичини та вербували смільчаків, що не хотіли зносити панщизняної неволі, і вели їх дібровами, темними ходами до волі, до свобідного лицарства на широку Україну. І гарними, славними лицарями обдаровувала весь час Галичина козацьке військо; не перевівся відважний лицарський дух Галицьких Українців з часів перших Романовичів. — Часи нелюдського закріпощення в панщизняній неволі, коли наш народ мучений гірше скота мусів віддавати здоровля, свої сили, все своє життя, а навіть невинність дівочу і честь ненаситним, бутним польським дармоїдам-панам, коли не лише особиста воля, але і воля совісти, народна церква була в найгіршій, соромній неволі у тих несовісних польських мольохів, що пустили нехристів з арендою на наші церкви, ці часи не могли лишитися без гіркого спомину в народній ліриці. Кілька речень про Зельмана, що їде з родиною отвіррати церкву на Великдень, говорить про все. Не мало окупу мусів взяти жид за отворення церкви, не мало мусіли ждати люде на його приїзд; певно, що дзвони мовчки чекали на свою пісню воскресну може і до пізнього полудня. Народ прибитий на панщині, знеможений визутий з всякого почуття своєї гідност,

при пекольних відносинах не вмів інакше реагувати як втіхою, що бодай по так довгим ожиданиям — разом зі сідоглавим попом — таки були цікаві, що вийшли далеко за церкву дивитися, чи не їде Зельман; прибігли наперед і сказали, що вже їде Зельман з ключами до церкви. При приході Зельмана розступалися люде побожно, побожніше як при приході попа, та витали його низько словами „на добридень“ (ягілка ч. 42 і 45). Епохальний перелім в життю простолюддя по скасуванню панщини відбився в весняних піснях. Народ хвалив тих панів, що скасували панщину, з обмерзінням згадував про тих, що носили панщизняні пруті і били ними до безпритомности або аж до смерти — нарід був в руках своїх панщизняків чимось гіршим від його худоби. Народ сміється тепер з давних своїх панів, що просять тепер людей до себе на роботу і обіцяють усього дати, щоби лише прийти і не здурити пана (ягілка ч. 6). — Та найбільше подибуємо в ягілках моментів із буденного життя нашого народа; його звичаї, простота і щирість виявлені ту в цілости так, що з цих пісень можна собі докладно представити характер нашого народа.

Вигляд теперішніх весняних забав.

Не всюди ще злучено весняні забави із Великодними святами. На Поліссі і в східнім Підляшші по Буг відбуваються веснянки ще по дохристиянським звичаю не на Великдень, а вечорами на ширших сільських площах і коло „могилок“ вже підчас перших проблесків весни. Дівчата сходяться і виводять ягілки кожного дня аж до повного розцвіту дерев. Пісні і там в головнім змісті такі самі як в Галицькій, Холмській і Великій Україні.

На Великій Україні тривають веснянки почавши від Великодня, вечорами два тижні, а декуда кінчаться аж на Вознесеніє. Ціле село бере там участь в забавах, та найбільше дорогла молодіж; дівчата виносять своїм хлопцям в гарно вишитім платочку крашанки, в кількості залежній від того, як вони були частовані хлопцями в мясницях на вечерницях і на „пущенню“ (перед постом) Усі дівчата в гарних завітчаних вінках (ягілки ч. 7 і 12), з довгими биндами, стяжками різного коліру числом до 30 (Літинський повіт). На Великій Україні грають ягілок дівчата разом з хлопцями а пісні співають гармонійним хором. Дійсно виглядає це як гарний народний театр. І на Великій Україні співають таких самих ягілок, що в Галицькій Україні, навіть арії і слова пісень є ті самі (пр. „Жучок“ і инші в Літинському повіті — ягілка ч. 3).

На Холмщині і в полуднево-західній Волині є майже всі ті самі пісні, що в Галичині; там лише осередком культурним являється в пісні не Львів, а Холм не лише в ягільках, але і в весільних піснях. На Підляшші таким осередком виходить „славное місто Берісто“ (Бересте), рідше м. Біла.

В Галичині співають ягільки всюди майже однаково. Ягілька „Чорнушко душко“ (ч. 22) співається так само як в золочівськiм повіті також в с. Світоб, коло Радивни (не Радимна, це польонізм) на захід від р. Сяну. Поїдьте в Великдень де хочете в українське село чи там на Лемках, чи в Тернопільщині, чи коло Рави, то всюди почувете, як дівчата „виводять ягілок“. Співають їх через усі три дні Великодних свят, а епільоґ відбувається в провідну неділю Менші дівчата пробують вже співати в цвітну неділю і на Благовіщення. В Галичині рідко співають дівчата у вінках і биндах, це в них лише на весіллі водиться.

Дивним дивом нема ні в одному селі ягілок у підніжжю Карпат, почавши від Богородчан аж до Сяніка, а коли в яким з таких сіл співають, то це недавно вивчені ягільки з книжок чи від інтеліґентів. Може триваюча ту довше зима була перешкодою ягількам, бо зараз під-горами вже всюди виводять весняні співанки, а мати рахує собі святим обов'язком вивчити добре доньку ягілок, яких знає без ліку.

Обов'язком свідомих Українців повинно бути не дати ніяк загинути цьому гарному

звичаєви, тому нашому заборолові, яке держить народ кріпко при своїм ріднім; а де нема веснянок, там кожна свідома одиниця повинна покласти собі за ціль вивчити молодіж ягілок, а коли вони раз приймуться, то вже їх ніхто не викоринить. Знова для етнографічних цілей є дуже пожадані списи усіх ягілок з кожного села.

На захід від Сяну зовуться веснянки „галагілки“, а в Добромильщині називають їх: „вородай“.

Подані ту ягілки списані в переважній частині в золочівському повіті, є і з львівського повіта, з літинського на Великій Україні і з Холмщини та Підляшшя з околиць Берестя*).

В Галицькій Україні співають ягілки майже в усіх місцевостях від церквами, або частіше на місци, де стояла стара церква коло кладовищ в такім порядку: зараз по богослуженню ідуть всі — перші дівчата — на місце, де цілу ніч з великої суботи на неділю горіло „діяніє“ (хлопці палять там усе, що вдасться їм „потягнути“ — ворота, ступи, стоси, сани, навіть вози і т. д.; коли господар зловить хлопців на подвір'ю, то може відібрати забирає, але з „діянія“ вже не сміє) ще тліють великі головні „діянія“ а вже дівчата починають церковною „Воскрес Ісус от гроба“, додають ще „на

*, Богато зібраних мною пісень та етнографічних записок забрала мені польська дефензива при багатьох ревізіях і відібрати їх ніяк не можна. Жаден уряд в Польщі не знає, де поділися ричі забрані при ревізіях.

жидів хороба, на ляхів безголовлє, а нам дай Боже здоровлє“; опісля співають всі ягілки, починаючи від поважніших, а кінчать жартобливими. Під вечір знова співають „Воскрес Ісус“ і розходяться до дому. То саме другого і третього дня Великодня. Дзвони не замовкають весь час, та ягілку більше чути, а горбок як пестре муравлиско оживає на цей час невимовною веселістю цілої громади. Здоптана мурава не скоро видасть зелену травичку по ягілкових хороводах.

Дбр. I. IV. 1922.

М. Миханько.

Література.

Іван Юцишин, Гагілки, накл. УПТ. Львів 1910.

Етнографічний збірник Наук. Тов ім. Шевченка.

Збірка ягілок, М. Миханька.

О. Барвілський, Українсько-руська література. Львів 1910.

Микола Аркас, Історія України, вид. 2. 1912 р. Краків.

О. Галька, Народні звичаї и обряди зъ надъ Збруча, Львівъ 1873.

1.

- Вже весна воскресла!
2. Що-жіс нам принесла?
Принесла вам росу,
2. Паньську красу.
Паньська краса
2. Як у лісі роса,
В літі зелененька,
2. В зимі ядеренька.
Паньська краса
2. В меду ся купала;
В меду ся купала,
2. На дунаю ся прала;
На дунаю ся прала,
2. На шнур ся вішила;
На шнур ся вішила,
2. На сонці сушила;
На сонці сушила,
2. На столі качила,
В трубку ся звинула,
2. В скриню ся замкнула.
-

- Вже весна воскресла!..
2. Що-жіс нам принесла?
Принесла вам росу,
2. Парубочу красу.
Парубоча краса
2. Як у лісі роса,

- І в літі зсихає
 2. І в зимі змерзає.
 Парубоча краса
 2. В калюжі ся прала;
 В калюжі ся прала,
 2. На пліт ся вішила;
 На пліт ся вішила,
 2. На вітри сушила;
 На вітри сушила,
 2. На лавці качила.
 Звинулася в трубку,
 2. Сховалася в грубку.

2.

Дівчина, що відійшла на бік від гуртка, приходить до дівчат і говорить: „Христос воскрес!“ — Дівчата відповідають: „Воістину воскрес!“

Д і в ь н а. „Чи-сти ни виділи мого коструба?“

Г у р т. „Пішов коні красти!“

Дівчина співає, а всі їй допомагають:

Бідна-ж моя головонько,
 Людська розмовонько!
 Що-ж бо я учинила,
 Що-м коструба ни злюбила.
 Приїдь, приїдь кострубоньку!
 Стану з тобов до шлюбоньку
 В неділю пораненьку
 На білім камененьку,
 На білім камененьку,
 На ранім свитаненьку,

На ранім свитаненьку,
 На ранім читаненьку.

Все так само, лише остання відповідь гурту: „Пішов кури красти!“, дальше співають те саме.

Все так само, лише відп.: „Пішов гуси красти!“ — І так за усім переспіваним подають иншу відповідь, як: „свині красти“, „снопи, збіже, муку, паску“ і т. д., за кожним зміненним словом співається все до кінця.

— Все, як з початку, лише остання відповідь гуртка: „Он-там сидить!“
 Дівчина і всі співають:

Бідна-ж моя головонько,
 Людська розмовонько!
 Що-ж бо я учинила,
 Що-м коструба полюбила
 В неділю пораненьку...

(і дальше до кінця).

Знова все, як з початку, лише остання відп. гуртка: „Вже вмер!“ — дівчина підносить руки до гори і вдаряє в долоні (передше при початку пісні бралася за голову руками і качала головою); дівчина і всі співають:

Слава-ж тобі, світій царю,
 Що вже коструб на цвинтарю.

Ніженьками придоптала,
Рученьками приплескала.

(Всі допчуть ногами і плескають руками)

Лежи, лежи як колода,
А я собі як ягода;
Лежи, лежи як та глина,
А я собі як калина.
Лежи, лежи, щоб-ись не встав,
Що-б до мени вничій пристав!

3.

Дівчата стають в ряд проти себе, кожна держить свою ліву руку правою з гори поза долонею, а лівою держить праву руку дівчини проти себе. Дві дівчині беруть малого хлопчика, чи дівчинку, висаджують між ряд дівчат і водять цього хлопчика по руках туди і назад, держачи його з одного і другого боку за руки. Підчас того всі співають:

А в нашого жученька
Золотая рученька.

Граї жучку, граї!
Ой, граї жучку, граї небоже
Най ти Пан-Біг допоможе
Граї жучку, граї!

А хто хоче жучка мати,
Тре жучкови їсти дати.
Граї жучку...

А хто коче жучка мати,
Треба єму паски дати.

Граї жучку...

На жучкови опанчина,
А сам жучок як дитина,

Граї жучку...

На жучкови черевички,
А сам жучок невеличкий.

Граї жучку...

4.

- Коло млина, коло броду
2. Два голуби пили воду.
Напилися, відлетіли;
2. Крилоньками злопотіли.

(дівчата плескають в долоні)

- Біда-ж тому козакови
2. На сивому коникови.
Як ніч так день поїзджає,
2. Ніг зі стремен не виймає.
Ані сіна ні воброку,
2. Лиш шабелька коло боку.

5.

Дівчата стають в ряд, одна проти другої і держаться за руки; перша пара іде

попід руки серединою і стає на кінці і так одна пара за другою.

Або: Дівчата роблять колесо, а ряд з поза колеса, держачися за руки, вється поміж дівчатами, виходячи поза колесо і знов до середини колеса. Всі співають:

Ой велися вогірочки
Від фігури до маїочки,
То ся вют, то ся вют.
Старі баби дивували,
Що хорошо процвитали.
Жовтий цвіт, жовтий цвіт.
Питалася мати дочки,
Чи сіяла вогірочки.
Жовтий цвіт, жовтий цвіт.
То по горі, по долині,
Щоби було всій родині.
То ся вют, то ся вют.

6.

Колесо дівчат видовжується, дві провідниці провадять та роблять всякі слимакові викрутаси. Всі співають:

Ми кривого танцю йдемо,
Ми в нім кінця не знайдемо.
Ти сивая зазуленько
Закуй-же нам веселенько!
Ти нам тогди закувала,
Як паньщина декувала.
Вже ті пани повмирили,
Що паньщину скасували.

Вже ті пани пішли в кути,
 Що носили на нас пруті.
 Тепер пани ходят, просят,
 За хлопами гроші носят.
 Прийди, прийди молотити,
 Дам горівки — воковити
 І табаки понюхати,
 Щоби пана послухати.
 І титюну покурити,
 Щоби пана не здурити.
 Сороківця на день має,
 Щей си в вечер погуляє.
 Наші діди чорні були,
 За нас паньщину відбули,
 А ми тепер як день білі,
 Ми паньщини ни виділи.

(Знова все від початку „Ми кривого“...
і на кінці:)

Наті батьки чорні були,
 За нас паньщину відбули,
 А ми тепер як день білі,
 Ми паньщини ни виділи.

(Підчас співання цієї ягільки можна та-
кож робити кадрілеві фігури).

7.

Ой не куй зазуле в діброві, в діброві.
 Бо збудиш матінку в коморі, в коморі.

Там вода по камени,
Там вода по білому
Стиха йде, стиха йде.

А моя матінка старая, старая,
Ще-й до того вона лихая, лихая.

Там вода...

Скажи вона мені роботу робити
Таї на гору камінь котити, котити.

Там вода...

Покочу я камінь до міста, до міста,
Накуплю я собі намиста, намиста.

Там вода...

А на панівочки віночки, віночки,
А на нарубочки шапочки, шапочки.

Там вода...

А на молодиці бавниці, бавниці,
На старі бабиска чіпчиска, чіпчиска.

Там вода...

На старі хлописка шипчиска, шипчиска,
На старі дідиска торбиска, торбиска.

Там вода...

8.

Дівчина з хустиною, у якої на кінці зав'язаний гудз, стає в середині колеса, друга рівнож з хустиною з гудзом поза колесом. Співають:

Я в городоньку як пан, як пан,
Ти за городом як пес, як пес!

Дівчина з поза колеса вбігає і виганяє тамту з колеса, бючи її хустиною. Співають: „Я в городоньку...“ Так повторюють кілька разів.

9.

Напроти двох дівчат, що держаться за руки, підходить довгий ряд дівчат, що також держаться за руки і співає:

Воротари-ворігнику розтвори роротонька!
Дві відповідають:

Що-ж то нам за пан їде,
Що-ж то нам за дар везе?

Співає на переміну один то другий ряд і один до другого підходить.

Веземо вам дароньки
Я райії пчолоньки.
Ми того ни хочимо
І за дар ни приймемо!

А чогож ви хочити,
 А чогож ви хочити?
 Ми хочим зірнятонька,
 Крайного дитятонька!
 Ми того ни маємо
 І за дар ни даємо!
 Чогось нас з гори кличут?
 А що-ж нам за дар везут?
 Золотее зернятко
 Крайнее дитинятко.
 А в чім те дитя бродить,
 А в чім те дитя ходить?
 Воно ходить в атласі
 І в паняньській красі.

Довгий ряд біжить попід руки двох дівчат, останню дівчину з ряду вони задержують при собі, спускаючи перед нею руки, співають:

Попід зелені лози
 Скачуть дівки як кози.
 Попід зелені гільці
 Скачуть дівки як вівці.

І знова довгий ряд підходить — і співають від початку так кілька разів.

Дівчина стає в середині колеса і робить все те, про що співають,

Ой данчику, білобрамчику!
 Поплинь, поплинь до дунайчику!
 Розчеси косу-росу
 І чорненькії брови!
 Возьмися за-під боки,
 Покажи свої скоки.
 Возьмися за-під вишки
 Шукай си товаришки!
 З каленового лугу
 Вибери собі другу!
 Вибери собі третю
 Що найгіршую вперту!

Вибирає дівчину, яка йде на середину
 на її місце, а та йде до колеса. Знова з по-
 чатку співають — кілька разів.

11.

- I. Травко — муравко!
2. Чом ти ни зелена?
- II. Чи тя коні видоптали?
2. Чи тя гуси вискубали?
- III. Мине коні ни доптали,
2. Ані гуси ни скубали!
- IV. Мо молоді паніночки
2. Виводили ялілочки.
- V. З чирвоними чобітками,
2. З золотими підківками.

-
- I., II., III.
 - IV. Но молоді парубочки
 2. Видодили ягілочки.

- V. З великими чоботами,
2. З зелізними підковами.

12.

- I. Ой ніхто там ни бував,
Де сі явір розвивав.
Ой яворе, явороньку зелененький.
- II. Ой було ж там було
Два місяці ясних,
Два парубки красних.
Ой яворе...
- III. Перший парубочок
Яндрухів синочок.
Ой яворе...
- IV. Другий парубочок
Іванів синочок.
Ой яворе...
-
- I.
- II. Ой було-ж там було
Дві зіроньки ясних,
Дві дівоньки красних.
Ой яворе...
- III. Перша дівчинонька
Катирини донька.
Ой яворе...
- IV. Друга дівчинонька
То Мокрини донька.
Ой яворе...

А на Михасеви вишита сорочка,
 А хто-ж ёму вишивав? — Катирини дочка.
 А на Гануненці зі Львова віночок,
 А хтож її купував? — Яндрухів синочок.
 А на Гринуневі вишита сорочка,
 А хтож ёму вишивав? — то Мокрини дочка.
 А на Настуненці зі Львова віночок,
 А хтож її купував? — Іванів синочок.

(І знова з початку добираючи майбутні
 чи зауважені собі прихильні пари).

13.

- I. Ой ти дібрівная (2) зазули!
- II. Та де-ж бо ти доси (2) бувала?
 Як та дібрівонька (2) палала?
- III. Як ті паніночки (2) гасили,
 Коновками воду (2) носили.
- IV. Кілько на тій воді (2) піноньки,
 Тільки в паніночках (2) правдоньки.
- V. Кілько в тих коновках (2) водиці,
 Тільки в паніночках (2) правдиці.

-
- I. II.
 - III. Як ті парубочки (2) гасили
 Шапочками воду (2) носили.
 - IV. Кілько на тій воді (2) піноньки,
 Тільки в парубочках (2) правдоньки.
 - V. Кілько в тих шапочках (2) водиці,
 Тільки в парубочках (2) правдиці.
-

- I. II.
 III. Як ті молодиці (2) гасили;
 Решетами воду (2) носили.
 IV. Кілько на тій воді (2) піноньки,
 Тільки в молодицях (2) правдоньки.
 V. Кілько в тих решетах (2) водиці,
 Тільки в молодицях (2) правдиці.

- I. II.
 III. Як ті старі баби (2) гасили;
 Чіпчисками воду (2) носили.
 IV. Кілько на тій воді (2) піноньки,
 Тільки в старих бабах (2) правдоньки.
 V. Кілько в тих чіпчисках (2) водиці,
 Тільки в старих бабах (2) правдиці.

- I. II.
 III. Як ті старі хлопи (2) гасили;
 Шипчисками воду (2) носили.
 IV. Кілько на тій воді (2) піноньки,
 Тільки в старих хлопах (2) правдоньки.
 V. Кілько в тих шипчисках (2) водиці,
 Тільки в старих хлопах (2) правдиці.

14.

Ой тото, ой тото
 Пють павінки мід—вино.
 А парубки горівку, горівку.
 Старі баби гноївку.
 Ой тото, ой тото.
 Саніночки шкляночками,
 Парубочки келішками,
 Птарі баби черепками.

15.

- На широкім (2) дунаю
Писар гуси зганяє.
- Гоя, гоя писар гуси зганяє
Писар гуси (2) зганяє
На дівчата моргає,
Гоя, гоя на дівчата моргає.
Ви дівчата (2) всі мої
Перекажіть до мої.
- Гоя, гоя пережіть до мої.
Най-жи вона (2) замуж йде.
Бо ся мене ни діжде.
- Гоя, гоя, бо ся мене ни діжде.
Як вона то (2) учула
До матінки стругнула.
- Гоя, гоя до матінки стругнула.
Накопала (2) коріня
З-під білого каміння.
- Гоя, гоя з-під білого каміння.
Несла єго (2) на руці
Сполокала на ріці.
- Гоя, гоя сполокала на ріці.
Сполокала (2) на ріці
Счарувала хлопці всі.
- Гоя, гоя счарувала хлопці всі.
Поставила (2) до жару,
Кіпи корінь помалу!
- Гоя, гоя кіпи корінь помалу.
А ще корінь (2) не скипів,
А вже один прилितів.
- Гоя, гоя а вже один прилितів
А чого-ж ти (2) прилितів
Коли-сь мене не хотів?
- Гоя, гоя, коли-сь мене не хотів.

Як би я тя (2) не хотів
 Я-б до тебе не летів.
 Гоя, гояя я-б до тебе не летів.
 А що-ж тебе (2) принесло?
 Ой чи гора, чи весло?
 Гоя, гояя, ой чи гора, чи весло?
 Привіз мене (2) сивий кінь
 До дівчини на постій.
 Гоя, гоя до дівчини на постій.
 До дівчини (2) до душки
 На біленькі подушки.
 Гоя, гояя на біленькі подушки.
 На біленькі (2) подушки
 На масненькі пиріжки.
 Гоя, гояя на масненькі пиріжки.

16.

Соснова кладочка (2) лежала;
 По ній гречна панна (2) ходжала,
 Буйного вітроньку (2) жидала.
 Звідки буйний вітрець (2) повіне,
 Звідтам мій миленький (2) приїде.
 Привезе ми шубоньку (2) або дві.
 Рожову стонжечку (2) до землі,
 Червоні чоботи.
 За штири золоті (2) на танець.
 Золотий перстенець (2) на палець,
 Ото мій миленький (2) коханець.

17.

На середину колеса дівчат виходить дів-
 чина, що не має батька; при другій зворот-

ці першої строфки заломлює вона з розпуки руки, а при другій зворотці другої строфки ловиться руками за голову і качає головою. Опісля вибирає з колеса дівчину, що не має мами, ця йде на середину колеса. Слідуюча дівчина вибирає таку, що не має сестри, та знова таку, що не має брата, а та таку, що не має милого. Усі роблять такі самі рухи, як перша. — Отсю ягілку, як і інші, повторюють і кілька разів. Підчас співання цієї ягілки, як і усіх майже ягілок, колесо дівчат крутиться в одну, то в другу сторону. Взагалі при співанню ягілок мусить бути рух, життя і міміка та веселий настрій.

I. Ой зацвили фіялоньки в неділю;

II. Та де-ж я ся молоденька подію.

I. Пішлаби я до батенька, не маю;

II. Бідна-ж моя головонька в тім краю.

I. Пішлаби я до матінки, не маю;

II. Бідна-ж моя головонька в тім краю.

I. Пішлаби я до сестротьки, не маю;

II. Бідна-ж моя головонька в тім краю.

I. Пішлаби я до братенька, не маю,

II. Бідна-ж моя головонька в тім краю.

I. Пішлаби я до милого не маю;

II. Бідна-ж моя головонька в тім краю.

В колесі більших дівчат збирається мен-

че колесо малих дівчат, ними порядкує одна більша дівчина і вказує, що вони мають робити відповідно до слів ягідки:

Качата, гусята всю гору вкрили,
В попову саджавку пити ходили.
Маруню ягідко, займи качата!
Поцюлуй милого в чорні очата!

(Вона цілує одну дівчину з колеса, а та йде на її місце до середини).

Люблю медок, бо солоденький,
Люблю милого, бо молоденький.
Люблю медок, солодко в писку,
Люблю милого, файний хлопчиско.
Люблю медок, солодко буде,
Люби милого, він тебе буде.
(І знова від початку).

19.

Сиділа квочка коло пеньочка.
Ой то мати, коло пеньочка.
Висиділа вона трое дитяточок.
Ой то мати трое дитяточок.
Перше дитятонько Якимів синонько.
Ой то мати Якимів синонько.
Друге дитятонько Михайлів синонько.
Ой то мати Михайлів синонько.
Третє дитятонько Івасів синонько.
Ой то мати Івасів синонько.
А у Гринуненька бібії рученька.
Ой то мати білії рученька.
А у Стифаненька чорнії бровонька.
Ой то мати чорнії бровонька.

А у Ільцуненька сині оченька.
 Ой то мати сині оченька.
 А Гринуневі листи писати.
 Ой то мати листи писати.
 А Стифаневі на дівки моргати.
 Ой то мати на дівки моргати.
 А Ільцуневі дівки цюлувати.
 Ой то мати дівки цюлувати.

(Знова співають від початку, добираючи імена інших знаних хлопців.

20.

- I. Де ти їдиш, Романоньку?
 На ярмарок, мій паноньку?
 II. Що-ж ти везеш торгувати?
 Везу дівки продавати.
 III. А по чому, Романоньку?
 Сто за одну, мій паноньку.
 IV. За дорого, Романоньку.
 Є їх досить мій паноньку.
 I.
 II. Що-ж ти везеш торгувати?
 Везу хлопці продавати.
 III. А по чому, Романоньку?
 Сто за грейцар, мій паноньку.
 IV. Чо' так тано, Романоньку?
 Є їх досить, мій паноньку.

21:

- I. Ой Романи — Романино,
 Ти чужа чужинино.
 II. Сідаймо на чиночок¹⁾
 Поїдем на ставочок.

¹⁾ Певно човничок.

III. Там вдова дитя мала
Ситою годувала;

IV. Ситою — ситошною,
Кашою молошною.

V. Там під зеленим дубком
Бються жомняри лубком.

VI. Там я ся забавила,
Хусточку зоставила.

VII. Боюся до дому йти,
Буде мене мій муж бити.

VIII. Боюся, не боюся,
Я татом боронюся.

IX. Доброго тата маю,
Не дасть бити, добре знаю.

X. Щіткою, гребінкою,
Веретенном, кужілкою.

I.—VII.

VIII. Боюся, не боюся,
Мамою боронюся.

IX. Добрую маму маю,
Не дасть бити, добре знаю.

X.

I.—VII.

VIII. Боюся, не боюся,
Сестрою боронюся.

IX. Добрую сестру маю,
Не дасть бити, добре знаю.

X.

I.—VII.

VIII. Боюся, не боюся,
Я братом боронюся.

IX. Доброго брата маю,
Не дасть бити, добре знаю.

X.

I. Чорнушко душко,
 Вставай раненько,
 Вмивай личенько,
 Мийся, чешися,
 Замуж берися!
 За кого, матінонько,
 За кого, голубонько?

II. За ткачи — вина
 З чужого сила
 Не піду, матінонько,
 Не піду, голубонько!
 Тре' рано встати
 Цівки сукати.
 Не піду, матінонько,
 Не піду, голубонько!

I.
 II. За шевцьи вина
 З чужого сила.
 Не піду, матінонько,
 Не піду, голубонько!
 Тре' рано встати,
 Дратви сукати.
 Не піду, матінонько,
 Не піду голубонько.

I.
 II. За дзынка — вина
 З чужого сила.
 Не піду, матінонько,
 Не піду, голубонько!
 Тре' рано встати,

Книжок шукати.
 Не піду, матіонько,
 Не піду, голубонько!

- I.
 II. За попа — вина
 З чужого сила.
 Не піду, матіонько,
 Не піду, голубонько!
 Тре' рано встати
 Проскури печи.
 Не піду, матіонько,
 Не піду, голубонько.
-

- I.
 II. За' мельника — вина
 З чужого сила.
 Ой піду, матіонько,
 Ой піду, голубонько!
- III. На мельничку вода роби,
 А мельничка боса ходи.
 IV. Почкай, почкай до суботи.
 Поїдемо по чоботи.
 V. А в суботу торгу нима,
 На мельничку чобіт нима.
 VI. Щоби мельничка робила,
 То би боса ни ходила.
 III. Али вона ніц ни роби,
 За то вона боса ходи.

23.

Дівчина став в середині колеса дівчат
 і робить такі рухи, які представляють то,
 о чім співають:

I. Соловію пташку, пташку!
Чи ни був ти в садку, в садку?

II. Чи видів ти, як мак сіют?
2. Ой то так
Сіют мак.

I.
II. Чи видів ти, як мак росте?
2. Ой то так
Росте мак.

I.
II. Чи видів ти, як мак цвите?
2. Ой то так
Цвите мак!

I.
II. Чи видів ти, як мак ріжут?
2. Ой то так
Ріжут мак!

I.
II. Чи видів ти, як мак їдят?
2. Ой то так
Їдят мак!

24.

Дівчині в середині колеса дівчат дають в зуби файку і в руку патик — дівчина представляє діда і робить так, як дівчата співають.

Вставай діду паску їсти!
• 2. Ой дід, дід розскакався.

- Вставай діду кури пасти.
 2. Ой дід, дід розстогнався.
 Вставай діду кури їсти.
 2. Ой дід, дід розскакався.
 Вставай діду миши пасти.
 2. Ой дід, дід розстогнався.
 Вставай діду миши їсти.
 2. Ой дід, дід розплювався
 Вставай діду коні пасти.
 2. Ой дід, дід розстогнався.
 Вставай діду коні їсти.
 2. Ой дід, розплювався.
 Вставай діду свині пасти.
 2. Ой дід, дід розстогнався.
 Вставай діду свині їсти.
 2. Ой дід, дід розскакався.
 Вставай діду гуси пасти.
 2. Ой дід, дід розстогнався.
 Вставай діду гуси їсти
 2. Ой дід, дід розскакався.

. (Додають ще інші роди звірят).

- Вставай діду, баба їди.
 2. Ой дід, дід розскакався.

(Дівчина-дід обіймає і цілує одну дівчину з колеса, скаржитья їй як бабі, кілька йому прикростей робили і як йому докучали. Опісля дає їй патик і фатку в зуби і та дівчина йде на середину ґрати ролю діда. Знова від початку співають)

Ой ти старий діду!
 Чом ти ся ни жениш?
 Ой ну-ну-у, ой ну-ну-у.
 Чом ти ся ни жениш?
 Старої ни хочу,
 Молода ни піди.
 Ой ну...
 Молода ни піди.
 А хоч вона піди,
 То ни зварит їсти.
 Ой ну...
 А хоч зварит їсти,
 То зі мнов ни сяди.
 Ой ну...
 А хоч зі мнов сяди,
 То ни поціює.
 Ой ну...
 А хоч поціює,
 То на землю сплює.
 Ой ну..
 А в тебе дідище,
 Сива бородище.
 Ой ну...
 Алеж вона смердит,
 Як те кропивище.
 Ой ну...
 Ой пішов дідище,
 Та на ярмарище.
 Ой ну...
 Та купив він собі
 Довгеє фандище.
 Ой ну...

Ой прийшов до дому,
Взяв молоду бити.

Ой ну...

А тая молода
Взяла ся просити.

Ой ну...

Я тебе, дідуню,
Вже буду любити.

Ой ну...

А в тебе, дідуню,
Сива бородонька.

Ой ну...

Алеж вона пахнн,
Як та калинонька.

Ой ну...

А в тебе, дідуню,
Очка соколові.

Ой ну...

Очка соколові,
А губки медові.

Ой ну. .

(По „Ой ну-ну-у“ додається останню зворотку).

26.

Хтіла мене мати
За першого дати.
 Не дай мене мати,
 Не дай мене взяти!
Бо той перший
Той кривоверший.
 Не дай мене...

Хтіла мене мати
За другого дати.
Не дай мене...

Бо той другий
Твій кривоклубий.
Не дай мене...

Хтіла мене мати
За третього дати.
Не дай мене...

Бо той третій
На горівку впертий.
Не дай мене...

Хтіла мене мати
За четвертого дати.
Не дай мене...

Бо той четвертий
Свиньчої шерсти.
Не дай мене...

Хтіла мене мати
За пятого дати.
Не дай мене...

Бо той пятій,
Той кривопятий.
Не дай мене...

Хтіла мене мати
За шестого дати.
Не дай мене...

Бо той шестий
Свиньчої шерсти.
Не дай мене...

Хтіла мене мати
За смого дати.
Не дай мене...

Бо той семий
Сумний, нивиселий.

Не дай мене...

Хтіла мене мати
За восьмого дати.

Не дай мене...

Бо той восьмий
Куций, недорослий.

Не дай мене...

Хтіла мене мати
За девятого дати.

Не дай мене...

Бо той девятий
Ни поставив хати.

Не дай мене...

Хтіла мене мати
За десятого дати.

Віддай мене мати,

Ой дай мене взяти.

Бо той десятий
Хорошо-вусатий.

Віддай мене мати,

Ой дай мене взяти.

27.

- Ой мамуню, (2) горох кочу.
2. Чорнявого хлопця хочу.
Він чорнявий, (2) я білява.
2. Я ся єму сподобала.
Я висока, (2) як та сосна.
2. Я при свої мамі росла.
Я чирвона, (2) як калина.
2. Ще солодша, як малина.

28.

1. Там на горбі, на горбочку
2. Молотили хлопці гречку.
- II. Ані гречки, ні полови,
2. Ні дівчини, ні розмови.
- 1.
- II. І є гречка і полова;
2. Є дівчина, є розмова.

29.

Ягілка, ягілкою!
 Піде село за дівкою.
 Якимиха стара мати
 Має дочку замуж дати.
 Михайла Мухи синочок
 Взяв її за під-бочок.
 Привів ї до домоньку,
 Склонив їй головоньку.
 Легай Маруню спати!
 Взавтра прийде стара мати.
 Взавтра прийде сгара мати,
 Тре' Маруню привитати,
 А Маруня ґардо ходи,
 Бо за нею Митрунь ходи.
 Її мати лиха була;
 Кийом, кийом, де ти була?
 Кийом, кийом, лопатю,
 Сиди в дома під хатою.
 А Митруня кацюбою,
 Наїї ни ходи за тобою!

(Знова співають від початку, добираючи зінші імена і инші пари).

- А там в вночі о півночі
2. Ще кури ни піли.
Понад наші воротонька
2. Диркачі литіли.
Як литіли, диркотіли
2. На мід, на горівку.
Засватали, засватали
2. Михайлову дівку.
Вона з ними їла-пила,
2. Ніц ни говорила.
Вони собі погадали,
2. Що шельма зрадлива.
Вийшли вони на гороньку
2. Радити радоньку.
Заженімо сині воли
2. В єї шильвійоньку.
Ох як вийшла стара мати
2. Взбила нарікати.
Видоптали шильвійоньку,
2. Буду позивати.
Не нарікай, стара мати,
2. На нашого сина.
Бо заплатиш мід-горівку,
2. Що дочка напила.

Знова співають від початку, добираючи інші імена).

Вон, дівки, вон,
На горі льон,

Там на горі яловец,
 На долині маковец,
 По таляру молодец,
 По три гроші стрілка,
 - По тисячу дівка.
 Мої милі паніночки!
 Просили вас парубочки,
 Станьти си враз,
 Тай в долоні трас.

(Всі сплескують в долоні).

32.

Я кождому парубкови
 2 Дам гороху по стручкови.
 А одному лопаточок,
 2. Бо хороший парубочок.
 Він гадає ся жинити,
 2. Сам ни знає, котру взети.
 Возьми собі Михасуню
 2. Я Матронину Маруню.
 Вона досить гроший має,
 2. Всі ти довги посповняє.

(Знова співають від початку, добираючи
 інші імена).

33.

I. Тацвай, Тацвай, Тацванунечко!
 Твоя дочка неробітничка.
 II. (2) Як пішла до вовец,
 Поколов ї баранец.

- I.
II. (2) Як пішла до коров,
То ї бугай поколов.
-

- I.
II. (2) Як пішла до кучі
Погубила вунучі.

34.

Ой поїду я аж до Люблина-
По холодочку в лісі,
По студеній росі.
Дівки любити, тещи шукати
По холодочку...
Дівки полюбив і тещу знайшов!
По холодовьку...
Ой поїду я аж до Люблина
По холодочку...

35.

I. Перепеличин чоловік іде,
II. Переполонці фартушок несе.
Туй була, туй нема ясна зоронька.

I.
II. Перепелонці запаску несе.
Туй була, туй...

I.
II. Переполонці спідницю несе.
Туй була, туй...

II. Переполонці хусточку несе
Туй була, туй..

I.

II. Переполонці перстенец несе.
Ти моя, ти моя ясна зоронько!

36.

I. Ой чому-ж ти не гуляєш. Галю, Галю?

II. Бо не маю запащини, кавалеру.

III. А де-ж тая запащина,

Що я тобі дав?

IV. Повісилам на ворота,

Тай ми злодій вкрав

I.

II. Бо не маю хусточки, кавалеру.

III. А де-ж тая хусточка,

Що я тобі дав?

IV. Повісилам...

I.

I.
II. Бо не маю чобіток, кавалеру.

III. А де ж тії чобітки,

Що я тобі дав?

IV. Повісилам на кілочок,

Тай ми злодій вкрав.

I.

II. Бо не маю перстенця, кавалеру.

III. А де ж той перстенець

Що я тобі дав?

IV. Заложилам на палець?
Тай ми злодії вкрав.

V. А чого-ж ти пильнувала, моя Галю?
Я не спала цілу нічку, кавалеру.

37.

За нашими воротами
пси щекать.
Вийди, вийди стара мати,
Щось там продають
Ой продає Василюха
свою дочку.
Катерина вибігає,
Купіт си мою.
Ми вашої не хочемо,
бо ваша лінива.
Штири ночі горшки мочи,
А на псту мила.

38.

На дорозі вільха,
Там є дівок кілька,
Найфайніша, найкрасніша
Миханева дівка.
Цибулю копала,
Чисник полокала,
Вона свому Михасеву
Коника тримала.
Прийшов він до неї,
Зачив ся питати,

Який тобі, Парасувю,
 Вінок втургуваги?
 Вона йому кажи,
 Купи злиненський,
 Бо я тебе вірно люблю,
 Бо ти мій миленький.

39.

Веселая ягілочка,
 Бо ще повна вагіночка.¹⁾

40.

- I. Любив я дівчину, любив я дужи,
 Казала дівчина: прийди небожи.
 2. Прийди, щось дам, серденько мов.
- II. Прийшов я до неї, був понеділок,
 Не застав дівчини, поле барвінок.
 2. Ага, нема дівчини в дома.

- I.
 II. Прийшов я до неї, був то вівторок,
 Не застав дівчини, бо поли горох.
 2. Ага...

- I.
 II. Прийшов я до неї, у середу,
 Не застав дівчини, пасе череду.
 2. Ага...

¹⁾ В деревляній вагіночці несуть все святити.

- I.
 II. Прийшов я до неї, а був то четвер,
 Не застав дівчини, щось роби типер
 2. Ага..
-

- I.
 II. Прийшов я до неї аж у п'ятницю,
 Не застав дівчини, поли пшиницю.
 2. Ага...
-

- I.
 II. Прийшов я до неї, було в суботу,
 Не застав дівчини, роби роботу.
 2. Ага...
-

- I.
 II. Прийшов я до неї, було в неділю,
 Вона міні дала сорочку білу:
 2. Ага ти є, серденько моє.

41.

- I. Хто видав, хто слихав
 Мою жону на торзі?
 А ми єї видимо, видимо,
 Тобі єї не дамо
 II. А я вам паски дам,
 Свою жону викуплю.
 А ми паску із'їмо, із'їмо,
 Тобі жони не дамо.
-

- I.
 II. А я вам яйця дам,
 Свою жону викуплю;

А ми яйце із'їмо, із'їмо,
Тобі жони не дамо.

I.

II. А я вам хліба дам,
Свою жону викуплю.
А ми хліб із'їмо, із'їмо,
Тобі жони не дамо.

I.

II. А я вам мяса дам,
Свою жону викуплю.
А ми мясо із'їмо, із'їмо,
Тобі жони не дамо.

(Подають і інші роди їдла і співають
все від початку).

42.

2. Єдзі, єдзі Жельман,
Єдзі, єдзі Жельманова,
Вшистка родзіна
2. Помага Бу Жельман,
Помага-бу Жельманова,
Вшистка родзіна.
2. На добри-день Жельман,
На добри-день Жельманова,
Вшистка родзіна.

43.

Будь здорова, Ксеню!
Твоя цурка з нами.

Найясніши крулю наш,
 І ти підеш з нами.
 Будь здорова, Ксеню!
 Маєш цурок веле,
 Чи не можеш котру даць
 На наше веселе?
 Тото людям дивно,
 Що нас цурок веле,
 Ми не можем жадну даць
 На ваше веселе!

44.

- Ой нема то дівчиноньки,
 2. Як в нашого віта.
 Хорошая, прибраная,
 2. Тільки ниробітна.
 Купив він їй новий серпик,
 2. Кинула за себе.
 Не робилам в свого тата,
 3. Таї не буду в тебе.
 Купив він їй нові граблі,
 2. Кинула за себе.
 Не робилам в свого тата
 2. Таї не буду в тебе.

(Співають більше таких звороток, добираючи інші господарські знаряди).

(На кінці).

- Купив він їй нову ложку,
 2. Приняла до себе.
 Ой як ілам в свого тата,
 2. Так і буду в тебе.

45.

В середині колеса дівчат стає одна дівчина і представляє рухами все, що в ягілці співається.

- Скажи, скажи ти дівце,
Скажи, скажи красавице,
2. Як панянки ходят?
Ой чи так, чи не так,
А декотрі і он-так,
2. Так панянки ходят!
Скажи, скажи ти дівце,
Скажи, скажи красавице,
2. Як на панщині б'ють?
Ой чи так, чи не так,
А декотрі і он-так,
2. Так на панщині б'ють.

(Співають про всячину і як пани ходять, як на панщину женуть, як у покої ведуть і т. д.).

46.

Славноє місто Берісто,
А ще славніші Ломази,
Костомолоти штири рази!

47.

Пустіт жи нас, пустіт жи нас
2 В угорськую землю*).

* (Записано в Добромильщині). Ягілка з часів князя Льва І, коли він заняв угорську Україну.

Не пустимо, не пустимо
 2. Мости поломати
 А ми мости направемо
 2. Таки поїдемо.

48.

- I. Пустіти нас, пустіти нас
 До Гірлова, мати, до Гірлова, мати !
 II. Ни пустимо, ни пустимо,
 Мости поломати, мости поломати.
 I. А ми мости направемо,
 Щей дитятко приставемо,
 Таки поїдемо, таки поїдемо.

Всі :

Попід зелені лози
 Скачуть дівки як кози;
 Попід зелені гільці
 Скачуть дівки як вівці

(Співають при таких самих рухах як
 при ягільці „Воротаре-ворітнику“, лише на
 иншу арію)

49.

Від Качура до Качура.
 Дорожинька рiмна, дорожинька рiмна.
 А на тобі, Качурику
 Сорочка грибiнна, сорочка грибiнна. ¹⁾

¹⁾ З тонкого полотна, виробленого з пряжі
 з добре вичесаного прядiва на гребiні до чесання
 прядiва. (Гребiнь цей — дошка округла, в яку набито
 довгих цвяхiв).

А хоч вона грибінная,
 Але вона гладка, але вона гладка.
 А хто-ж її вимаглював?
 Дівчина коханка, дівчина коханка.

50.

I. Ой як як по садочку ходити

II. Ой так, так по садочку ходити.

Ой так, так!

I. Ой як як милого за ручку водити?

II. Ой так, так милого за ручку водити.

Ой так, так!

I. Ой як як із нелюбом сісти?

II. Ой так, так із нелюбом сісти.

Ой так, так!

I. Ой як як милого поцілувати?

II. Ой так, так милого поцілувати

Ой так, так!

I. Ой як як нелюба поцілувати?

II. Ой так, так нелюба поцілувати.

Ой так, так!

(В колесі дівчат стає дві пари, які представляють двоє молодих подруж, одно заклучене по любові, друге з примусу, проти любови. „I.“ співають дівчата в колесі, „II.“ співають пари в середині із рухами, відповідаючими запитам. Цих запитів є багато більше, вони представляють контрасти в життю одної і другої пари, та представляють одно і друге життя у своїх властивих інтимних об'явах. Обі ролі, влучно відіграні, зацікавляють глядача часом більше, як добра театральна штука).

Варянт до

„Ой не куї зазуле в діброві“.

А на паніночки чобітки, чобітки,
А до тих чобіток підківки, підківки.

2. Там вода по камені,
Там вода по білому
Зтиха йде, зтиха йде.

Щоби ті чобітки скрипіли, скрипіли,
Щоби ті підківки бреніли, бреніли.

2 Там вода..

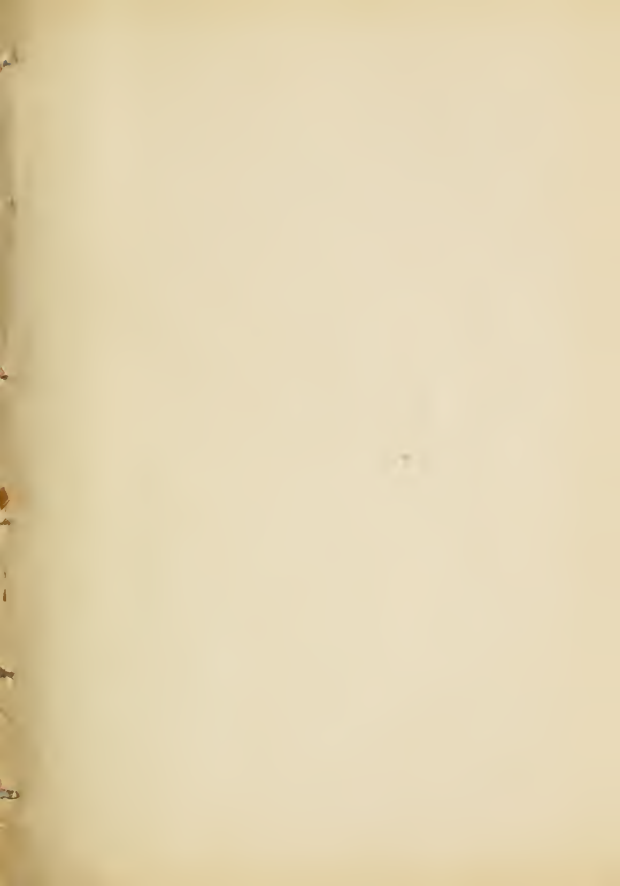
Тай попід ту гору (2) крутую,
Тай попід церковцю (2) сьвігую.

2. Там вода..

А на малі діти (2) каптурки,
Щоби виглядали (2) як турки.

2. Там вода...

25

184

**PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET**

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

